

NORD Universitet

Trondheim, 06.07.2016

Deres ref.:
16S900C4

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2016/1891

Saksbehandler:
Anne Kristin Jøranlid

Vedtak om tillatelse til innførsel av Nilen tilapia (*Oreochromis niloticus*) til forsknings- og undervisningsformål ved NORD universitet

Miljødirektoratet gir NORD universitet ved Robert Eliassen tillatelse til innførsel av inntil 2000 Nilen tilapia (*Oreochromis niloticus*) for forsknings- og undervisningsformål ved Mørkvedbukta forskningsstasjon, Bodø, jf. forskrift om fremmede organismer § 6.

Om søknaden

Det vises til søknad datert 12.02.2016, der NORD universitet ved Robert Eliassen, ber om tillatelse til innførsel av 2000 befruktede egg av Nilen tilapia (*Oreochromis niloticus*) fra Egypt. Formålet med innførselen er å holde Nilen tilapia i forbindelse med et planlagt NRC-finansiert prosjekt (EPIFISH) ved Fakultetet for biovitenskap og akvakultur. Fisken skal utelukkende benyttes til forskning og undervisning innenfor egne lokaler ved Mørkvedbukta forskningsstasjon.

Tidrommet for planlagt innførsel og/eller utsetting er 01.06.2016 - 01.09.2016.

Som risikoreduserende tiltak har søker pekt på at eggene skal klekkes og drives frem i arealer ved forskningsstasjonen med adgangskontroll og med strenge hygienetiltak. Fisken skal gå i ferskvann på 28 grader i et lukket resirkuleringsanlegg med høy sirkuleringsgrad. Avløpsvann føres direkte ut i havet gjennom eget avløp til ca. 70 cm dyp. Fisken vil ikke tas levende ut av forsøksarealet eller benyttes til annet formål. All fisk som tas ut vil avlives i hehold til universitetes prosedyrer og destrueres.

Det rettslige grunnlaget

Formålet med forskrift 19. juni 2015 nr. 716 om fremmede organismer er å hindre innførsel, utsetting og spredning av fremmede organismer som medfører, eller kan medføre, uheldige følger for naturmangfoldet, jf. forskriften § 1.

Etter forskriften § 6, kreves det tillatelse for innførsel av Nilen tilapia. Miljødirektoratet

kan, etter søknad, gi tillatelse til innførsel av Nilen tilapia. Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 er lagt til grunn som retningslinjer i vurderingen, jf. naturmangfoldloven § 7. Det kan ikke gis tillatelse hvis det er grunn til å anta at innførselen vil medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfold, jf. forskriften § 15 tredje ledd. Vurderingen av om det skal gis tillatelse etter forskrift om fremmede organismer, skal ikke omfatte hensyn til planters, dyrs og menneskers liv og helse som ivaretas av smittevernloven og matloven, jf. naturmangfoldloven § 32 tredje ledd. Miljødirektoratet skal vurdere og fastsette de vilkår som anses nødvendige for å hindre uheldige følger for det biologiske mangfold, jf. forskriften § 15 fjerde ledd.

Miljødirektoratets vurdering

Søker har opplyst at fisken som skal importeres skal holdes i ferskvann på 28 grader, i et landbasert anlegg med resirkuleringsteknologi. Videre har søker opplyst at arten som ønskes importert har en letaltemperatur i ferskvann på 8-10 grader. Søker opplyser at det ikke er noen aktuelle ferskvannskilder i området, og at avløpsvann fra kar med fisk går til sjøvann med fullsalinitet og temperatur under 10 grader.

Nilen tilapia er en tropisk art som trolig ikke reproducerer ved vanntemperaturer under 20 grader.

Naturmangfoldloven § 8 sier at offentlig beslutninger som berører naturmangfold skal bygge på vitenskapelig kunnskap. Miljødirektoratet mener at kunnskapsgrunnlaget for denne søknaden er tilstrekkelig, jf. § 8 i naturmangfoldloven. Naturmangfoldloven § 9 får dermed ikke anvendelse i denne saken.

Erfaringene så langt har vist at det er vanskelig å hindre rømninger og lekkasjer fra oppdrettsanlegg, enten de er landbaserte eller ligger i sjø. Miljødirektoratet vurderer det til å være lite sannsynlig at Nilen tilapia vil kunne overleve og etablere selvreproduserende bestander i norsk natur. En eventuell rømning vil være uheldig, men fisk av denne arten vil sannsynligvis ikke, sett ut ifra dagens kunnskap, ha vesentlige uheldige følger for norsk natur, jf. naturmangfoldloven § 10.

Biologisk materiale kan inneholde uønskede patogene agens, uansett materialets opprinnelse og dyrearten som materialet stammer fra. Hittil ukjente agens kan være vertikalt overførbare, og vil potensielt kunne spre sykdommer med importert biologisk materiale. I vurderinger om det skal gis tillatelse etter forskrift om fremmede organismer, skal det ikke tas hensyn til dyre- og fiskehelse som ivaretas under matloven, jf. naturmangfoldloven § 32 tredje ledd.

Miljødirektoratet gjør oppmerksom på at virksomheter som driver med innførsel, omsetning, hold eller utsetting av fremmede organismer, skal etablere og dokumentere internkontroll, jf. forskriften § 26. Dette betyr blant annet at virksomheten skal ha rutiner for å sikre at krav i forskriften og tillatelser blir overholdt, rutiner som skal følges dersom avvik oppstår og for å hindre gjentakelse av avvik, rutiner for å sikre at ansatte har

kunnskap om og overholder vilkår gitt i tillatelser, og opplysninger om hvem som er ansvarlig for at rutinene blir overholdt. Internkontrollrutiner vil bidra til å unngå eller begrense skade på naturmangfoldet, jf. naturmangfoldloven § 12.

Miljødirektoratet vurderer naturmangfoldloven § 11, som mindre relevant i denne saken.

Tillatelse etter forskrift om fremmede organismer fritar ikke for krav etter annet regelverk, som krav til fiskehelse under matloven.

Vedtak

Miljødirektoratet gir NORD universitet tillatelse til innførsel av 2000 egg av Nilen tilapia (*Oreochromis niloticus*) til forsknings- og undervisningsformål, jf. forskrift om fremmede organismer § 6.

Tillatelsen gis på følgende vilkår

1. Tillatelsen gjelder innførsel til og med uke 35
2. Egg kan hentes fra produsent i Egypt
3. Inntil 2000 egg kan innføres
4. Etter ankomst i Norge, skal rogn transporteres direkte til NORD universitet sin forskningsstasjon ved Mørkvedbukta.
5. Fisken skal utelukkende benyttes til forskning og undervisning innenfor egne lokaler ved Mørkvedbukta forskningsstasjon.
6. Virksomheten skal, som ledd i internkontrollen, ha mottakskontroll av importert rogn, og skal kunne dokumentere følgende: Antall rognkorn som innføres, dato for innførsel og rognas opprinnelse (produsent/land); hvilket anlegg som er mottaker av rogn og antallet rognkorn anlegget mottar, og dato for videresalg/transport til anlegg.
7. Organismene skal oppbevares eller emballeres slik at de ikke kan slippe ut i miljøet under transport.

Tillatelse etter forskrift om fremmede organismer fritar ikke for krav etter annet regelverk, som krav til dyre- eller plantehelse etter matloven.

Miljødirektoratet kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen bl.a. dersom vilkår ikke følges, eller dersom ny kunnskap tilsier at risikoen for uheldige følger for biologisk mangfold er større enn antatt, jf. naturmangfoldloven § 67.

Dette vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen tre uker etter at dette brevet ble mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Eventuell klage sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Yngve S. Svarte
avdelingsdirektør

Heidi Hansen
fungerende seksjonsleder

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	Bodø
Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal
Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	Bergen